

Viherhoitoluokituksen päivitys

Infralautakunta 22.08.2023 § 72
1158/10.03.01.01/2023

Valmistelijat: kaupungininsinööri Mikko Kunttu ja vihersuunnittelija Markku Tuominen, etunimi.sukunimi(at)raisio.fi

Raisiossa on hoidettuja puistoalueita yhteensä n. 85,5 ha. Puistojen hoito perustuu viherympäristöliiton viheralueiden hoitoluokitukseen VHT 14, joka määrittelee hoidon yleiset laatuvaatimukset. Raisiossa on hoitoluokkia yhteensä viisi, joita ovat A1 edustusviheralueet, A2 käyttöviheralueet, A3 käyttö- ja suojaviheralueet, avoimet viheralueet ja erityisalueet. A-hoitoluokat ovat rakennettuja viheralueita. B-hoitoluokan viheralueet ovat erilaisia peltoja ja niittyjä, jotka ovat käytön ja hoidon puolesta muodostuneet erilaisiksi avoimiksi alueiksi. Erityisalueita ovat alueet, joiden ominaispiirteet tai käyttö on niin poikkeavaa, ettei niitä voi sisällyttää mihinkään muuhun hoitoluokkaan. Samaan puistoon voi sisältyä eri hoitoluokkien alueita.

Puistojen hoidossa hoitoluokat määrittelevät hoitotason. Jokaiselle hoitoluokalle on määritetty laatuvaatimukset. Karttaliitteessä puistojen hoitoluokat on esitetty eri värisävyin. Lisäksi liitteestä selviää hoidettujen puistojen sijainnit. Seuraavissa kappaleissa on tarkemmin kerrottu hoitoluokkien ominaispiirteistä ja hoidon tavoitteista.

A1 puistot (edustusviheralueet)

Edustusviheralueet sijaitsevat keskeisesti kaupunkirakenteessa mm. tärkeiden julkisten rakennusten välittömässä läheisyydessä. Edustusviheralueet rakennetaan ja ylläpidetään erittäin korkeatasoisesti. Ne ovat ns. katselupuistoja tai kulutus on ohjattu kestäville pintamateriaaleille. Rakenteita on yleensä runsaasti ja kaikki materiaalit ovat korkealuokkaisia.

A1 puistot yhteensä 2,4 ha, mm. Lumparlanpuisto, Nikulinin aukio, osa Keskuspuistoa ja Ystävyyspuistoa

Hoidon tavoitteena on paikan omaleimaisen arkkitehtonisen, historiallisen, puutarhataiteellisen tms. ilmeen säilyttäminen jatkuvasti elinkelpoisena. Hoito on intensiivistä. Edustusviheralueen kunto tarkastetaan päivittäin kasvillisuuden, rakenteiden, varusteiden ja päällystealueiden suhteen. Havaitut puutteet korjataan heti. Edustusviheralueet pidetään jatkuvasti erittäin hyvässä kunnossa.

A2 puistot (käyttöviheralueet)

Käyttöviheralueet sijaitsevat keskeisesti rakennetussa ympäristössä. Ne ovat viihtyisiä, turvallisia ja toimivia käyttöympäristöjä, jotka rakennetaan viheralueen käytön ja toimintojen ehdoilla. Viheralue on tarkoitettu esim. oleskeluun, leikkiin ja pienimuotoiseen pelaamiseen. Käyttöviheralueilla on yleensä runsaasti istutuksia, puita ja nurmialueita sekä paikoittain korkeatasoisia rakenteita. Viheralueelle kohdistuu kovaa kulutusta, suurin osa puistoista ja leikkipaikoista kuuluu tähän luokkaan.

Hoidon tavoitteena on viihtyisän ja toimivan käyttöviheralueen ylläpito. Kasvillisuuden, rakenteiden ja laitteiden turvallisuutta ja alueen siisteyttä

tarkkaillaan säännöllisesti. Havaitut puutteet korjataan mahdollisimman pian. Turvallisuutta vaarantavat vauriot korjataan välittömästi.

A2 puistot yhteensä 21,6 ha, mm. osa Karmelinpuistoa, Kerrolanpuisto, Kertunpuisto, osa Keskuspuistoa, Kreetankallio, Laamanninpuisto, Lampuodinpuisto, Peltomiehenpuisto, Sänkipellonpuisto, Väärtinpuisto ja Ylhäistenpuisto

A3 puistot (käyttö-ja suojaviheralueet)

Käyttö- ja suojaviheralueet sijaitsevat yleensä asutuksen läheisyydessä. Alueella on puistomainen ilme. Käyttö- ja suojaviheralue liittyy rakennetun alueen rakentamattomaan ympäristöön. Viheralueen kasvillisuus muodostuu osin luonnonkasvillisuudesta, jota on täydennetty istutuksilla ja niittymäisillä nurmialueilla. Rakenteita on niukasti. Aluetta käytetään ulkoiluun, oleskeluun sekä liikuntaan ja pelaamiseen.

Hoidon tavoite on kasvillisuuden monimuotoisuuden ja elinvoimaisuuden turvaaminen sekä kulkureittien, rakenteiden- ja laitteiden kunnan ja turvallisuuden ylläpito.

A3 puistot yhteensä 34.8 ha, mm. Alhaistenojanpuisto, Alppiruusupuisto, Hermanninpuisto, Järvenoanpuisto, osa Karmelinpuistoa, Katteluksen kentän ympäristö, Kuloistenpuisto, Lehtismäenpuisto, Mullinpuisto, Petäsmäen pientaloalueet, Siirinpuisto, Soilikinmäenpuisto, Vaisaarenpuisto, osa Vakkapuistoa, Vetikonpuisto ja Virvoituksenpuisto.

B Avoimet viheralueet

Avoimet viheralueet sijaitsevat yleensä asutuksen reuna-alueilla tai osana laajempaa puisto- ja viheraluetta. Ne ovat ketoja, niittyjä tai muita vastaavia avoimia ruohovartisten luonnonkasvien tai pensaiden esiintymisalueita. Avoimet alueet ovat perustettuja ns. uusniittyjä, laiduntavan eläimistön synnyttämiä tai itsestään syntyneitä avoimia kasvullisia alueita esimerkiksi teiden varsilla, meluvallleilla tai ns. joutomailla. Avoimia alueita käytetään ulkoilu- ja retkeilyalueina. Kulutus on ohjattu pääasiassa käytäville ja poluille. Avointen alueiden hoitaminen rikastuttaa ja edesauttaa alueen kulttuurihistorian ja maisemakuvan säilymistä.

Avointen alueiden hoidon tavoitteena on säilyttää niityn olosuhteet sellaisena, että alue voi pysyvästi säilyttää maisemalliset ominaispiirteensä. Hoitotoimenpiteiden tarkoituksena on ylläpitää kulkureitit ja niiden varrella olevat varusteet käyttökelpoisina, turvallisina ja siisteinä.

Avoimet viheralueet yhteensä 26,5 ha, mm. Heinäajanpuisto, Keskuspuiston keto, Hulvelan keto, osa Mullinpuistoa, Siirinpuistoa ja Virvoituksenpuistoa sekä Raisionlahti.

E Erityisalueet

Erityisalueita ovat viheralueet, joiden ominaispiirteet tai käyttö on niin poikkeavaa, ettei niitä voi sisällyttää mihinkään muuhun hoitoluokkaan.

Erityisalueiden hoidon tavoitteena on ylläpitää alueita siten että ne ovat turvallisia ja siistejä eikä niistä aiheudu hygieniahaittaa. Alueilla sijaitsevat kalusteet ja kulkureitit pidetään kunnossa.

Erityisalueet yhteensä 0,24 ha, mm. kasvimaapalstat, Alppiruusuipuiston, Karmelinpuiston ja Keskitien lammikot, Topiaksenkadun ja Ylhäistenpuiston koirapuistot, lemmikkieläinten hautausmaa, Ryhmäpuutarha ja tori.

Hoitoluokitus on kokonaisuus, jossa periaatteelliset/toiminnalliset muutokset saattavat aiheuttaa koko hoitoluokituksen uudelleen määrittelyn. Esitetyssä päivityksessä on huomioitu uudet laajennukset ja kokonaisuudessaan rakennetut uudet puistoalueet (Karmelinpuiston laajennus ja Nikulinin aukio). Uusien asuntoalueiden katuvihreät ovat A3-luokan käyttö- ja suojaviheralueita (Kuuanieläin ja Makselanpelto). Uusille alueille määritetyt hoitoluokat noudattavat hoitoluokituksen aiempia linjauksia.

Esittelijä	Tekninen johtaja Timo Oja
Päätösehdotus	Infralautakunta vahvistaa viherhoitoluokituksen yllä esitettyjen periaatteiden mukaisesti.
Päätös	Esittelijä tarkensi ehdotustaan seuraavasti: Viheralueiden hoidon kriteereistä järjestetään iltakoulu, jonka perusteella lautakunnassa arvioidaan laatutason muutostarpeita. Päätösehdotus sekä esittelijän tekemä tarkennus hyväksyttiin yksimielisesti.